

**European
Reference
Network**

for rare or low prevalence
complex diseases

 Network
Vascular Diseases
(VASCERN)

Graviditet och primära lymfödem

Validerad av arbetsgruppen för
pediatriska och primära lymfödem
(PPL)

Nele Devoogdt, Guido Giacalone, Pernille Henriksen,
Tonny Karlsmark, Vaughan Keeley*, Manuela
Lourenço Marques, Sahar Mansour*, Christoffer
Nissen, Susan Norregaard, Michael Oberlin, Tanja
Planinšek Ručigaj, Sinikka Suominen, Stéphane
Vignes, Kirsten Van Duinen, Sarah Thomis,
Robert Damstra.

*HCP-medlem före Brexit, 1 januari 2021

Översättning

Svenska Ödemförbundet
(SÖF)

Graviditet och Primära Lymfödem

Familjeplanering med lymfödem

Fråga: Vilka p-piller rekommenderas med tanke på att de uppges orsaka vätskeretention. Kommer de att förvärra lymfödemet?

Svar: Biverkningen vätskeretention beror på östrogenet i p-pillret. Mini piller utan östrogen eller mikro piller, en lågdoskombination av östrogen och gulkroppshormon (progestin), orsakar ingen vätskeretention.

Fråga: Jag har primärt lymfödem (eller min partner har primärt lymfödem). Borde vi genomgå en gentest innan en graviditet?

Svar: En del primära lymfödem är ärftliga. Beroende på typen primärt lymfödem skulle det vara rimligt att konsultera en mottagning för Klinisk genetik.

En del primära lymfödem kan vara orsakade av ett ärftligt genetiskt fel. Många av dessa gener kan ha en ´dominant´ arvsegenskap. Om en av er har en dominant genetisk arvsegenskap som orsakar det primära lymfödemet är risken 50% att barnet kommer att ärva den egenskapen. Ett gentest kan ge er mer information om risken för att detta kommer att ske, men möjligheten att identifiera ett genetiskt fel är i dagsläget endast 10%. Detta beror troligen på att alla gener som kan orsaka primärt lymfödem inte har upptäckts än. Babyn kan ärva den genetiska dispositionen för lymfödem men kommer kanske inte utveckla en svullnad förrän efter många år.

Om du eller din partner hade svullna fötter vid födelsen, är risken stor att även barnet kommer att födas med svullna fötter. Det kan ibland upptäckas innan födelsen genom en ultraljudsundersökning under tredje trimestern. Detta kommer inte att orsaka någon smärta eller obehag för babyn och kan behandlas med kompression efter födelsen. Ibland kan ultraljudet även avslöja vätska i barnets lungor. Detta brukar oftast gå över av sig själv men bör övervakas av förlossningsläkaren.

Fråga: Hur går man tillväga när man gör en gentest för lymfödem inför en planerad graviditet?

Svar: Det bästa är om du konsulterar en läkare eller specialist på klinisk genetik som kan remittera dig till en genetisk provtagning och förklara hur testet går till. De kommer också vara de som bäst kan förklara testresultatet för dig och konsekvenserna det har för ditt barn. Gentestet är ofta ett enkelt blodprov men det kan ta lite tid att få resultatet. Det här testet finns

kanske inte att tillgå i alla länder. Om testet inte visar ett genetiskt fel så betyder det inte att ditt lymfödem inte har en genetisk orsak.

Fråga: Finns det några konsekvenser för mitt havandeskap eller babyn om jag har lymfödem?

Svar: Nej, lymfödem påverkar inte barnets utveckling. Vissa former av primärt lymfödem kan dock ärvas av barnet.

Fråga: Om min läkare inte kan ge mig råd kring en graviditet med lymfödem? Vem ska jag då fråga om råd?

Svar: Sök information om Primärt lymfödem och barnlymfödem (PPL) på VASCERN:s hemsida för att hitta en mottagning med specialiserad vård i ditt land.

---

*Informationen är inte avsedd att ersätta professionell rådgivning från hälso- och sjukvården.
Patienter måste konsultera en kvalificerad läkare för diagnos och behandling.*

Graviditet vid lymfödem

Fråga: Kommer mitt lymfödem förvärras när jag blir gravid?

Svar: Det finns väldigt få kliniska studier som kan ge svar på denna fråga. Men de få studier som har gjorts visar att en graviditet inte medför någon större risk för att ett benlymfödem förvärras.

Fråga: Kan mitt lymfödem sprida sig till andra kroppsdelar när jag är gravid?

Svar: Inga publicerade data finns i denna fråga. Benödem är mycket vanligt under senare delen av graviditeten så båda benen kan komma att svullna. Men det beror på andra faktorer såsom generellt ökad vätskevolym i kroppen.

Svullna ben är vanligt i ett sent stadium av en graviditet så det är möjligt att en kvinna med ensidigt lymfödem kommer att bli svullen även i det friska benet.

Alla kvinnor med märkbart ökad bensvullnad bör undersökas för preeklampsi (havandeskapsförgiftning) genom kontroll av blodtrycket samt förekomst av proteiner i urinen.

Fråga: Hur vet jag om en ökad svullnad är normal eller om det är mitt lymfödem som har försämrats?

Svar: Ödem (svullnad) i benen i senare stadier av en graviditet är mycket vanligt, men den är symetrisk vilket betyder att båda benen normalt drabbas av svullnad. Den kommer då att gå tillbaka efter att barnet är fött.

Fråga: Jag använder kompressionsstrumpbyxor. Är det farligt att använda kompression på magen när jag är gravid?

Svar: I tidigt stadium av graviditeten kan du fortsätta att använda kompressionsstrumpbyxor. I andra delen kan du byta till kompressionsstrumpbyxor utan tryck i magdelen.

Fråga: Hur kommer jag att klara att sätta på och ta av kompressionsstrumpor med en stor mage?

Svar: Om det är möjligt kan du be din partner om hjälp och använd de hjälpmedel som finns att köpa i sjukvårdsbutiker. Det finns många olika varianter av hjälpmedel för att ta på och av strumpor.

Fråga: Kan jag använda kompressionspumpen på mina ben under tiden jag är gravid?

Svar: Ja, en kompressionspump för ben kan hjälpa till att hålla den, av graviditeten framkallade svullnaden, nere under senare delen av graviditeten.

Fråga: Finns det en ökad risk för att få rosfeber/erysipelas på grund av en graviditet?

Svar: Var noga med hudvård genom hela graviditeten och se upp med förändringar i huden. Fortsätt att använda kompression på ditt lymfödem. Hormonella förändringar under graviditeten kan påverka huden så ta väl hand om huden och se upp med hudförändringar. För tecken och symptom på rosfeber se mer på länken på VASCERNs hemsida. (Rosfeber Flödesschema för patienter med lymfödem)

Fråga: Om jag får rosfeber när jag är gravid kan jag ändå ta antibiotika? Är vissa antibiotika bättre att använda när man är gravid?

Svar: Om du får rosfeber/erysipelas under graviditeten är det viktigt att genast påbörja antibiotikabehandling. Din läkare kan ge dig råd om vilken sorts antibiotika som är säker att använda under en graviditet eller under tiden du ammar och som inte ger biverkningar för barnet.

---

*Informationen är inte avsedd att ersätta professionell rådgivning från hälso- och sjukvården.
Patienter måste konsultera en kvalificerad läkare för diagnos och behandling.*

Förlossning och eftervård vid lymfödem

Fråga: Är det någon förlossningsmetod som är att föredra för den som har benlymfödem?

Svar: Förlossningsmetoden, vaginal eller kejsarsnitt, bör diskuteras med din förlossningsläkare för att utvärdera just din individuella situation när det kommer till säkerhet för dig och ditt ofödda barn/dina ofödda barn. Det finns inga kontraindikationer för någon förlossningsmetod om du har benlymfödem. Men om du har ett svårartat genital ödem med lymf cyster och upprepade episoder av rosfeber, bör för- och nackdelar diskuteras. En konsultation bör göras med den läkare som sköter ditt lymfödem samt din förlossningsläkare.

Fråga: Kan man göra en epiduralbedövning när man har benlymfödem?

Svar: Det finns inga kontraindikationer för att göra en epiduralbedövning om du har benlymfödem. Precis som vid alla andra åtgärder använder man en aseptisk teknik för att minska risken för infektion. Detta borde inte påverka ditt lymfödem, men försäkra dig om att din anestesiläkare har blivit informerad om din diagnos.

Fråga: Bör jag använda kompressionsplagg på sjukhuset när jag föder barn?

Svar: Om du har ett kompressionsplagg av typen stayup eller knästrumpa kan du använda dem.

Fråga: Kan jag använda kompressionspumpen på min arm när jag ammar?

Svar: Ja. Det finns ingen kontraindikation för det.

Fråga: Jag har lymfödem i en arm. Kommer lymfödemet förvärras av att jag bär på babyn?

Svar: Muskelaktivitet är viktigt för patienter med lymfödem. Försök variera sida när du bär babyn och använd en bärsele för att undvika onödig påfrestning på armen.

---

*Informationen är inte avsedd att ersätta professionell rådgivning från hälso- och sjukvården.
Patienter måste konsultera en kvalificerad läkare för diagnos och behandling.*

VASCERN, the European Reference Network on Rare Multisystemic Vascular Diseases, är dedikerat för att samla den bästa tänkbara expertisen i Europa i syfte att kunna erbjuda patienter med sällsynta vaskulära sjukdomar tillgänglig och gränsöverstigande sjukvård (berör ca 1.3 miljoner patienter). Detta inkluderar arteriella sjukdomar (från aorta till småartärer), arteriovenösa missbildningar (AVM), kärlmissbildningar och sjukdomar i lymfcirkulationen.

VASCERN består för närvarande av 48 högspecialiserade multidisciplinära vårdgivare (HCPs) från 19 EU medlemsländer och diverse patientföreningar, detta koordineras från Paris, Frankrike.

Genom våra 6 Rare Disease Working Groups (RDWGs) samt ett flertal tematiska WGs och ePAG – European Patient Advocacy Group, har vi som målsättning att förbättra vården, förorda beprövad erfarenhet, fastställa flödesscheman för handläggning, stödja forskning, förstärka patientens rättigheter, möjliggöra fortbildning och förverkliga den fulla potential av Europiskt samarbete inom den högspecialiserade sjukvården genom att tillgängliggöra de senaste innovationerna inom medicinsk vetenskap och teknisk utveckling.

Mer information finns på: <https://vascern.eu>

Följ oss på

Co-funded by
the Health Programme
of the European Union